

TÁTO IZBA SA NEDÁ ZJESTĚ

NICOL HOCHHOLCZEROVÁ

**TÁTO IZBA
SA NEDÁ ZJESŤ**

NICOL HOCHHOLCZEROVÁ

002

Niekoľo Ivanovi vytrháva vlasy, niekto neviditeľný. Ivan ich po jednom zbiera, ťažko sa mu hľadajú, biele vlasy na bielej plachte, po jednom ich hádže do koša k zhnitému ovociu. Myslí pri tom na dcéru, ako rozbíjala dary, ktoré od neho dostala, úlomky po jednom pozbieral a odložil do zásuvky, kým ona revala v izbe. Myslel na to, ako tam revala, aj keď zomrel Freddy Mercury, Ivan ju potom objímal, kým nezaspala, tešil sa, že niekto zomrel, že sa mu naskytla príležitosť byť dobrým otcom, tešil sa aj na pohrebe jej mamy, objímal si jedínú dcéru a tešil sa, že prišla aspoň na pár dní domov, z odtoku v kúpeľni potom vyťahoval jej vlasy a naďalej sa tešil, keď sa mu obmotali okolo prstov, tešil sa, keď sa ledva dali odlepiť a spláchnuť, škoda, že deti nie sú mokré vlasy, že sa tak ľahko odlepia.

Ivan žije v lacnom podnájme, cez deň učí deti kresliť a v noci sa mu sníva hudba, pri ktorej jeho dcéra kričala *oco, stíš to*; a keď sa zobudí a otočí vankúš mokrý od potu, zistí, že pod ním tikajú hodinky, celý húf hodínok, hmýria sa ako hady. Nenávidí tkanie hodín a teraz takto, tikajú priamo pod jeho vankúšom, jedny zasýčia a poskladajú sa do kľbka, nadvihnú článok na remienku, aby spod neho mohlo vypadnúť vajce. Z toho vajca sa vyľahnu detské hodinky, veselo sa hmýria a tikajú. *Dopiče, tak ešte aj toto*, hromží Ivan, hádže hodinky do koša k zhnitému ovociu, ale z kopy neubúda. Nakoniec Ivan vlezie do skrine a tam sedí na hrbu džínsov, v mladosti by vraždil za džínsy, vraždil by za ticho, ale hodinky tikajú, počuť ich aj do skrine, akoby sa za Ivanom plazili, kým jemu vypadávajú vlasy do lona.

003

Moja izba sa nedá zjesť. Ani moje nechty sa nedajú zjesť, iba obhrýztť, prídem zo školy, obhrýzam si ich a plačem, lebo na mňa kričali *škaredá lesba*, aj keď nemali prečo, veď všetky dievčatá sa učili bozkávať s inými dievčatami, ale horšie je byť škaredá, lebo ostatné dievčatá nie sú. Kričia aj, že som bifloška, lenže ja sa nikdy nemusím učiť, všetko si pamätám. Starý otec povedal, že mám na dievča priveľa mozgových buniek, veď sa aj tvári, že som chlapec, vyrába mi zbrane a naučil ma jesť varenú krv. Tú je ľahšie zjesť ako vlastnú izbu, aj ako zjesť seba, od kožtičky pri nechtoch až po uši, o ktorých v škole hovoria, že sú veľké ako taniere. O tom všetkom by som mohla napísať, ale nenapíšem, lebo na literárnej súťaži nám povedali, že písať o šikane nie je veľmi originálne, že o tom píše každý, takže o tom nepíšem, a ešte mi jeden porotca povedal, *raz som čítal knihu, ktorá sa začínala vetou Ráno som vstala a odrezala som si ruky, presne tak na mňa pôsobila tvoja poviedka.*

Ráno som sa zobudila a odrezala si izbu, ale zjesť sa nedala, posledná mliečna stolička sa mi odkotúlala pod posteľ. Ráno som sa zobudila a odrezala si izbu, potom som odrezala školu, našťastie ma starý otec naučil kálať drevo sekerou, aj keď iba malé kusy malou sekerou. Lenže ani škola sa nedala zjesť, iba z bufetu sa vysypali kopy pelendrekov s príchuťou melón a jahoda v jogurte a z telocvične vybehla Silvia, moja jediná kamarátka okrem starého otca a Rumoša, prikryla mi hlavu a zazerala na tých, kvôli ktorým som si chcela všetko odrezať, potom zazerala na mňa a žula melónový pelendrek.

Odkedy Rumoš zomrel, nemám komu hučať do ucha, ešte aj Silvia mi povie *sklapni a bicykluj*. A Rumoš zomrel už dávno, najprv prišla pohľadnica zo sanatória, potom starý otec podrezal kozu, lebo sa o ňu nemal kto starať, to bola Rumošova úloha. Ale hlavne bola jeho úloha počúvať všetko, čo natáram, všetci to o mne hovoria, *tejto Tereze sa huba nezastaví, v kuse niečo melie*, a potom ma objímam.

A ja si to všetko pamätám, lebo mám na dievča priveľa mozgových buniek, raz budem ticho, nikomu o ničom nepoviem!

Rodičia ma zapísali na krúžok kreslenia. Sedím tam, žujem koniec ceruzky, akoby to bola izba, v slúchadlách mi hrá metal. Prosila som Silviu, aby sem chodila so mnou, ale ona nie. Sedím tam a nikoho nepoznám, a keď si vytiahnem slúchadlá z uší, počuť iba škrabanie ceruzky a tikanie hodín a štrnganie kľúčmi a kroky, to ste vy, pán učiteľ. Chodíte pomedzi nás, štrngáte zväzkom kľúčov a hovoríte *čo to malo byť, kôň, to vyzeralo ako potkan a to mal byť akože dom, táto čapata škatuľa*. Ja som nenakreslila nič, predou mnou prázdny papier, ceruzka, ktorá sa nedá zjesť, prechádzate okolo mňa, *a to je čo*, opriete sa o stôl, kľúče zaštrngajú, *stena*, poviem.

Potom vám začnem rozprávať o tomto krst som mala mesiac po narodení, ani vlasy mi ešte nerástli, ani zuby, a keď farár povedal pomodlime sa, stará mama plakala, lebo aj ja som si zložila ruky, čo, že odkiaľ to viem, pamätám si; aj to si pamätám, ako som sa skotúlala zo schodov, pozrite, tu mám jazvu; a pamätám si aj všetky rozprávky, ktoré som kedy videla, a pamätám si, ako som revala, keď sme sa nemohli ísť sánkovať, lebo snehu bolo rovnako málo ako dnes, a pamätám si, ako ma mama vyložila v tú istú zimu v kočičku na dvor, aby som tam zaspala, a keď konečne začalo snežiť, úplne na mňa zabudla, až kým mi spod snehu netrčal iba nos, vtedy sa prestala pozeráť na sneh a hovoriť si, ako pekne padá, a utekala po mňa. A nie, nepočula som to od mamy, mám jednoducho vynikajúcu pamäť, nič nezabudnem, a beda tomu, kto mi ublíži, lebo ja si všetko pamätám, a nepáči sa mi tá maďarská fráza, že to nie je vaša vina, iba na vás praskol bič, nenávidím ju, pretože ja si všetko pamätám, a ak na niekom prasknem bičom, tak kurva presne, a vy sa na tom smežete, ani ma nevyhrešíte, že som povedala slovo kurva, nepoviete ako to rozprávaš, mladá slečna.

Inokedy si prehadzujem v rukách kúsok hlíny, budúci popolníček, a melièm poriadne nahlas, aby sa na tom všetci smiali, ale najmä vy, pán učiteľ, a ako dečko som sa bála tlačienky, bola taká rozprávka, v ktorej tlačienka žila sama na povale a nakoniec od samoty zjedla celú dedinu a s celou dedinou v žalúdku sa kotúľala po ceste, až kým nezhltna pastierika a ten ju bičkou, ako sa povie bička po slovensky, nožíkom ju prepichol a ja som sa bála, že aj mňa niečo zožerie, preto nemám rada tlačienku, starý otec sa vždy smeje, že neviem, čo je dobré, že také som nejedla, odkedy mám diery v riti. A ešte hovorí, že keď budem dospelá, mala by som si hľadať muža ako je Péter Esterházy, jeden taký spisovateľ, a starý otec o ňom tvrdí, že je to aj naozajstný šľachtic. Jeho brat je síce tiež šľachtic, ale zároveň futbalista, a starý otec hovorí, že futbal má rád, ale futbalisti sú kokoti, to by podľa starého otca musel hrať brat Pétera Esterházyho vodné pólo, aby bol pre mňa dobrý. Alebo že by môj muž mohol byť ako Zelený Peter z maďarských ľudových rozprávok, ktorému keď umrela mama, hlava sa jej rozpolila a vyletel z nej holub, ten sa jediný dokázal schovať pred princeznou tak, že ho princezná nevedela nájsť a kričala: Zelený Peter! Taký bude môj muž.

Na čo vy poviete a ja som sa ako decko bál bažantov, otec raz jedného doniesol domov, že na večeru, ale bažant ešte žil, lietal po celej kuchyni a mama ho naháňala, Terezka, to si musíš tak nakresliť, že si vymaľuješ to, čo sa potom otlačí, aby si sa nepomýlila, no a mama naháňala toho bažanta, až kým nevyletel von oknom. Tak za ním otec hodil mami-ne šperky, a keď sa mama spýtala, čo budeme teraz jesť, otec povedal, že na to mala myslieť skôr, doniesol jej spod okna náušnice a povedal To si zožer, nakoniec sme mali fazuľový prívarok, máš rada fazuľový prívarok, Terezka?

009

Doma potom náušnicou zoškrabávam omietku a napchávam sa ňou, ako to robievajú deti, ktorým vraj chýbajú minerály, ale možno sú iba zvedavé na chuť a na to, čo je za stenou.

Tak vám chodím na krúžok kreslenia hučať do ucha, lebo na krúžku kreslenia nie je Silvia a nepovie mi *sklapni a bicykluj*, ani rodičia a ich *v kuse niečo melieš, iba na chvíľu buď ticho, aspoň sa medzi dvoma vetami nadýchni!* Hovorím vám o všetkom, o filme, ktorý som včera videla, hlavná hrdinka sa skamarátila s líškou a líška na konci sama vyskočila z okna, padla na bicykel a bolo počuť rinčanie, keď sa z neho odlomil zvonček, a poviem vám aj o Rumošovi, lebo Rumoš bol kedysi môj najlepší kamarát, nútila som ho písať diktáty, Rumoš bol síce Maďar, ale poslušne písal, vážne, nesmejte sa, a potom ma učil baliť cigarety do takej tej kovovej škatuľky a vozil ma na koze, držal jej hlavu, kým som sa na ňu vydriapala, ale obkročmo som na nej vydržala len chvíľku, potom ma Rumoš rýchlo musel dať dole, lebo ma jej chrbát tlačil medzi nohami.

Hovorím vám o prírodopisnom filme, ktorý som videla, keď starý otec zaspal na gauči. Na strechu chatky vyliezli vlci, labami a papuľami povyberali škridle a rozobrali strechu, aby sa dostali k spiacej žene, najprv jej rozhrýzli mladé prsia kypiace z výstrihu nočnej košele, potom brucho a panvu, jeden vlk si odniesol do kúta jej nohu a cmúľal na nej prsty; až potom sa zvieratá pustili do hlavy, úplne nakoniec zjedli aj vlasy a neskôr ich niekde v lese vygrcali, ale práve pre tie vlasy to išlo hrozne pomaly, museli si ich labami ťahať z papúľ. To mi pripomenie, že u nás doma sa vždy grcalo do hnedého lavóra, v ktorom je inokedy špinavá bielizeň, aj o tom vám porozprávam. Nakoniec dodám, že neviem, či to boli naozaj vlci, lebo to bolo už dávno a ani to zviera nevyzeralo úplne ako vlk, skôr ako malý tučný pes. Lenže ešte stále sa bojím, aj tlačanky, aj spania v chatke. O týždeň Matúš uťapká z hlíny nemotorného zavýjajúceho vlka, vy sa začnete smiať, ukážete naň prstom a poviete *malý tučný pes!*

Príde po mňa Silvia so svojím novým chlapcom, stoja pred budovou a fajčia. Keď vychádzame, Silvia na vás zazrie, vy zazriete na Silviu, ja nesiem knihu, ktorú ste mi požičali, a cédečka, aj keď si doma nemám ako cédečka prehrať, takže ich obsah stiahnem z internetu a na druhý deň vám poviem *ďakujem za cédečká, boli skvelé*, a vy poviete *ja tú kapelu počúvam už dlho, ale nikto ich nemá rád*, a potom pôjdem za Silviou, fajčí pred školou a chuť cigariet zajedá melónovým pelendrekom. Igelitové vrečko od pelendrekov poskladá, vloží si ho do tašky a neskôr znovu použije, lebo Silvia je taká, umenie ju nezaujíma, ale igelitky áno, a ja tiež, preto po mňa vždy príde a zazerá na vás.

Keď som vám vtedy ukazovala svoju jazvu od schodov, po ktorých som sa skotúľala, vyhrnuli ste si rukáv a pod ním bola jazva oveľa väčšia ako moja, trochu ako reliéf zo slaného cesta. Keď som sa opýtala, odkiaľ ju máte, povedali ste *miloval som sa so sklom*, a až keď som chcela nadvihnúť obočie, ale namiesto toho som vytreštila oči, ste dodali *prejebal som ho* a zasmiali ste sa. Preto ma už potom netrápilo, že som povedala slovo kurva, aj keď by ma to nemalo trápiť vôbec, lebo počúvam metal, nosím tričká s kostrami a na nohaviciach reťaz a aj keď nefajčím ako Silvia, predsa len už nie som decko, ako keď som nútila Rumoša, aby ma vozil na koze.

Pýtate sa ma, na akú chcem ísť školu. Poviem, že ešte neviem, aj keď viem, na čo vy poviete, že to by som už teda mala vedieť, a ja vám nepoviem, že v skutočnosti už viem, ani keď predo mňa položíte anatómiu pre výtvarníkov a donúti- te ma kresliť ženu na strane štyridsaťdva. Žena na strane štyridsaťdva nemá vlasy, nemá prsia, nemá kožu, akoby ju obhrýzli vlci. Prekreslujem jej svaly a myslím pritom na moju mamu, ktorá vôbec nevyzerá ako žena zo strany štyridsaťdva, moja mama má vždy opálenú pokožku, blond vlasy a štíhly pás a tenké nohy a nosí červené šaty a mne všetci hovoria *ty si celý otec!*